

מאורות שלום

העלון השבועי שלך

❖ יוצא לאור ע"י בית המדרש אור שלום ❖ קרית ארבע ת.ד. 88 מיקוד 90100 ❖ העורך בן צבי משה

http://www.ohrshalom.net 20:14 מוצש"ק חברון – 19:13 הד"נ חברון – info@ohrshalom.net

דומגים הם לפי שיעון קיץ

נר ה' נשמת אדם העלון לעילוי נשמת

מזל טוב בת שלמה

רבקה בת אליהו

יחיא בן נסים

אברהם בן שמואל

מינה בת ברניסלב

שמואל בן יעקב

לאה בת חיים

סמואל בן יצחק

אלישבע בת עזרא

שושנה בת מנשה

לאה בת שלמה

רובינשטיין בן יעקב

מלכה בת יהודה

אדזיה בת משה

זיגמונד בן הירש

רפאל בן יצחק

נחמה בת שבל

שרה בת בצלאל

בת שבע בת יעקב

ת.נ.צ.ב.ה

יש חדש

השיעור השבועי בפרשת
השבוע מתקיים בכל יום
חמישי בבית חב"ד בניני
400 בשעה 20:30 – הציבור
מוזמן

שיעור חדש

זוגיות ומשפחה בכל יום
שני בשעה 20:30
בבית חב"ד בניני 400

הקדשת העלון

ניתן לשלוח לבית המדרש
אור שלום ת.ד. 88 קרית
ארבע מיקוד 90100
חשבון בנק הדואר מספר
20033243

אמר האדמו"ר רבי שלום זיע"א, שמפסוק זה נלמדת מצוות האמונה בה' יתברך, "וְזָכַרְתָּ, אֶת-הַנְּהַל אֱלֹהֶיךָ כִּי הוּא הִנִּיחֵךָ לַךְ כַּח, לַעֲשׂוֹת חֵילִי" כי עניין הזכירה הוא היפך השכחה שיש אצל האדם, בראותו שמה שיש בידו מביאו לידי גאוה ורוממות ושרירות הלב, כנאמר "פן-תשכח את-יהוה אלהיך, לבלתי שמר מצותיו ומשפטיו וחקתיו".

ומשכחה זו בא האדם לחלול הקודש ממש כפי שמצינו בחטאו של המקושש, וכמאמר הזוה"ק (ח"ג קנז, א) שאותם עצים שאותם קושש המקושש לא היו סתם עצים, אלא היו בחינות עץ החיים ועץ הדעת.

וכיצד הגיע המקושש לעץ החיים ולעץ הדעת שבגן עדן?

מבואר בזוה"ק, שהמקושש לא קושש עצים ממש מעץ החיים ומעץ הדעת, אלא שמעשיו היו בגדר "הוה דייק על אֵלֶיךָ אֵילָנִיךָ, הִי מִיִּנְיָהּ רַב עַל אַחֲרָאִי". היינו, המקושש דקדק לברר בשכלו, איזה עץ משני העצים האלו גדול וחשוב מחברו, האם עץ החיים גדול מעץ הדעת, או להפך, כי זו בחינת הִיקֵשׁ והשוואה, על כן נקרא "מקושש".

ואמר האדמו"ר זיע"א שעל דרך הנגלה נראה שהמקושש הסתפק, איזה סוג של עבודת ה' מרְבָּה יותר כבוד שמים. עבודת ה' ללא בחירה בין טוב לרע בחינת עץ החיים, שכולו קודש לה', ואין בו "דעת טוב ורע" או עבודת ה' מתוך בחירה (עץ הדעת טוב ורע).

והשייכות לשבת היות והמקושש נסקל על שקושש עצים "ביום השבת!" (במדבר טו, לב) כי, ימות החול הם בחינה של "עץ הדעת טוב ורע" - ולא ניכר בהם הנהגת הבריאה על ידי השי"ת בגלוי. ולכאורה נראה בהם, שהאדם פועל בבריאה, חורש וזורע, נוטע ובוצר, והזרעים צומחים בשל מעשיו, וברור שיש כאן הסתר של כבוד שמים. ובשבת ניכר שרק הקב"ה פועל בעולם, בעצם שביית האדם ממלאכה ואינו פועל כלום.

והנה המקושש מעלה בדעתו, שטוב יותר הנהגת ימות חול מהנהגת השבת, שקוע בעולם העשייה, ואף על פי כן להאמין בקב"ה, וכך יתרבה כבוד שמים יותר מאשר מציאות שבה האדם לא פועל בעולם כלום, ונותן לקב"ה לבדו לפעול בבריאה ולהנהיגה, שאז אין כל כך ניסיון לאדם להכיר בהשגחת ה', כמו במצב בו גם האדם פועל.

והנה ממעשה זה רצה המקושש ללמד שבחינת השבת פחות חשובה מבחינת ימי חול - והוא חילול השבת גדול. ונראה שצלפחד קושש עצים בשבת בפועל ממש, ולא נסקל על מחשבתו בלבד. אלא שבפנימיות חטאו היה, במחשבה שיותר טוב להתנהג בשבת כמו בחול, לקושש עצים, ולהאמין שה' אחד ושמו אחד. ובהכרח זה ניסיון גדול יותר לאדם, אבל היות שהתורה אסרה אותו. הוא משום שהתורה ידעה, שאם שבעה ימים בשבוע אדם יעבוד, הוא יגיע למחשבה ש"כחי ועוצם ידי" מנהיגים את העולם, ולא יכיר בעובדה שה' יתברך הוא זה שמנהיג את העולם. לכן צוותה התורה, שיום אחד בשבוע תייחד לידיעה שאינך פועל בעולם כלום, ורק ה' פועל בעולם, כדי שלא תגיע ח"ו לכפירה בהשגחת ה'.

והוא הנאמר בפסוק "וְזָכַרְתָּ, אֶת-יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי הוּא הִנִּיחֵךָ לַךְ כַּח, לַעֲשׂוֹת חֵילִי" ובעיקר את זה הוא בששת ימי המעשה כי בשבת אור קדמאה מאיר וקדושת השבת משפעת עד שהשבת היא את פני עצה שעליה נאמר "זכור את יום השבת לקדשו", כהמשך לזכירת הנהגת ה' יתברך בימות החול בהסתר בא הגילוי בשבת שכל מטרת הזכירה היא לקדשו.

נאמר בפרשתנו: "והיה אם שמוע תשמעו אל מצותי אשר אנכי מצוה אתכם וגו' (יא,יג).

בספר "תפארת יהונתן מדייק שמילת "והיה" נראית כמיותרת. ומבאר את העניין על פי מה שמובא בגמרא: "אמר ר' יהודה על מה אבדה הארץ על שלא ברכו בתורה תחלה". דיש להבין וכי לא חטאו חטא ביתר שאת מזה, אשר כמעט עברו על כל התורה. אבל העניין הוא שאין לך אדם מישראל אשר לא קיים מצות לרוב כאמרם "אפילו פושעי ישראל מלאים מצות כרימון", רק העיקר היה שלא עבדו את ה' בשמחה רק כמו מתוך אונס, וכשהיה נפטר מהמצווה היה לו שמחה גדולה כמי שחוזר מחינגא, וזה עיקר החטא בעונותינו הרבים שלכן אנו מתגוללים בגלות המר הזו ורוויים כל היום מתוקף הצרות עלינו על חטא הזה, כי הקב"ה יצר את האדם לטובת האדם ולא יצרו ח"ו לטובת עצמו ולצרכו כי מה צורך יש להקב"ה לאדם, רק שיעשה המצות ויקבל שכר, ואם לא עשה המצות באהבה ובטוב לבב הרי זה ח"ו כסופר בעיקר שנראה כאילו ח"ו הקב"ה צריך הוא לו.

והנה הברכה בתורה תחילה היא "אשר בחר בנו" וגו' לקיים את המצוות כראוי, ואם אין אנו עושים את המצוות בשמחה על מה אנו מברכים להקב"ה על אשר נתן לנו את תורתו והרי זה ח"ו כברכה לבטלה, והוא כמו שכתוב: "ויפתוהו בפיהם ובלשונם יכזבו לו" ואין לברך כלל ברכת התורה, וזהו שאמרו "שלא ברכו בתורה תחילה", מטעם דלא קיימו וקבלו עליהם המצוות בשמחה ולא היה יכולים כלל לברך ברכת התורה. ומובא בגמרא "כל מקום שנאמר והיה אינו אלא שמחה", וזהו שנאמר "והיה אם שמוע" היינו שפירושו אם בשמחה תשמעו אל מצוות ה' אלו קיכם ולעבדו, ונתתי כל הברכות הכתובים לקמן.

מאוצר הברכה

ואלת ושבעת וברכת – מדיני המצווה שיהיה שבע מן אכילתו, ויאכל לחם מחמשה מינים, ואם אכל כזית לחם בסעודה ואכל שאר מינים בסעודה, עד שהגיע לשבוע מברך מן התורה, כי אין חיוב שיהיה השביעה דווקא מן הלחם, ויש שנראה מדבריהם שקביעות סעודה היא בקביעת לחם, ואח"כ יאכל לשבע משאר מינים, והדבר ספק אצלי, ומדברי סופרים אם אכל כזית פת חייב לברך. [אוצר החיים]

מאורות היכל הברכה

השמר לך ... לבלתי שמר מצותיו – שמר ציוי ומקור חסר וא"ו בכל קריא, ואמר מורנו הקדוש הרב מוה' יעקב יצחק מלובלין על פי שאמר מרן הקדוש ריב"ש טוב, אשרי אדם כשרגע לא יחשוב את שם הוי"ה ואהבתו וגדולתו, לו הוא עון גדול בעיניו, ובאמת בעת עיונו בתורה ועסקו בטרדות מצווה אי אפשר זה כל כך, לזה אמר השמר לך לבלתי צורך שמירות מצווה וחקים וזה עון. [ה"ה דף ס"ב]

החידה השרונית

- א. מנין למדים שצריך האב ללמד את בנו תורה, ושם לא עושה כן, הרי זה כאילו קוברו?
- ב. היכן למדנו שתחיית המתים היא מן התורה?
- ג. מהיכן דרשו חכמים "הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים"?
- ד. מהיכן למדים שהיו ישראל חזקים יותר משאר האומות חוץ מהאמוריים?

פעם אחת בא לפני הרה"ק מהרי"ד מבעלזא זצוק"ל איש חסיד אחד ממדינת רוסיה ובן קטן עמו, והבן נראה כאחד המתחדשים, בפיאות קטנות וקצרות, וגם המלבושים לא היו כדרך בני החסידים, כשנתן החסיד את הפתקה לרבי, שאל אותו אם בנו הוא זה, והשיב לו החסיד שהוא בנו, וקרא את הפתקה ושאלו שנית כנ"ל, והשיב לו כנ"ל. ואמר החסיד הנ"ל שבזמן הזה אי אפשר לגדל את הבנים כבשנים קדמוניות.

אמר על זאת הרבי בלשונו הקדוש והטהור: מעולם תמהתי על הפסוקים שבקריאת שמע "וקשרתם אותם לאות על ידכם" - היא מצות כתיבה, "ולמדתם אותם את בניכם" - היא מצות חינוך בנים, "וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך" - היא מצות כתיבה, למה כתבה התורה את המצווה של חינוך הבנים בין שתי מצוות שהן בכתיבה, ועתה לא קשה לי ולא מידי, שידוע שכתבת התפילין והמזוזות וספר תורה צריכה להיות על פי תקנת חז"ל בכל אות ואות, ואפילו בכל התגין, ואם יאמר אדם: אי אפשר בזמננו לכתוב את התפילין או את המזוזות וספר תורה על פי תקנות חכמינו ז"ל, בלי ספק שהן פסולים אפילו בשינוי עוקץ אחד.

וכן הוא הדבר במצוות חינוך בנים. ולכן כתבה התורה הקדושה את המצווה של חינוך בנים בין שתי המצוות שהן המצוות שהן בכתיבה, ללמדנו שכשם שאסור לשנות מאומה בכתיבת התפילין והמזוזות, ואם שינה אפילו באות אחת פסולים, כמו כן לגבי חינוך הבנים אסור לשנות בשום ענין, לא במלבושים ולא בלשון ולא בשום התנהגות שבעולם, רק כמו שקבלנו מאבותינו ומרבתינו הקדושים, ובזכות זה נזכה לילך עם דור ישרים לקבל פני משיח צדקנו במהרה בימינו אמן.

מעשה רבותינו מקאמארא

רבי אלכסנדר סענדר מקאמארא זצוק"ל

כשהגיע רבנו לשנות העמידה לא זכה עדיין לבן וכו', ובבואו לראות את פני החוזה מלובלין, היה רבנו מפציר בו שיבקש עליו רחמים, שיעמיד בן זכר של קיימא. פעם נתרצה לו החוזה, ומסר בידו יחודים קדושים שיכוון בהם, והבטיח לו שיוליד בן של קיימא שנשמתו תהיה חשובה מאוד, ועוד התנה עמו שנשמת הילד לא תוכל להתקיים בעולם הזה יחד עם האב יותר מעשר שנים, וכאשר יהיה הילד בן עשר יצטרך רבנו להסתלק, רבנו קיבל על עצמו כל אותם התנאים.

באותה שנה נפקדה הרבנית חנה, ובחמשה ועשרים יום לחודש שבט שנת תקס"ו, ילדה בן זכר, ונתמלא הבית אורה וקראו את שמו יצחק אייזיק יהודה יחיאל מיכל, והיה בעיר סאמבור בלדתה אותו. והעיר סאמבור הייתה עיר מלאה חכמים חסידים ויראים, והרבה מהם השתתפו בסעודת הברית שחגגו ג' ימים רצופים.

ביום השלישי הגיע לסאמבור איש קדוש וצדיק מתלמידי הבעש"ט וכל אנשי העיר הלכו לקבל את פניו, הובילה גם היולדת את הרך הנימול ילד זקוניה אליו, כדי לקבל את ברכתו, וכאשר הניח הצדיק את ידו על ראש הילד, קרא בקול גדול "אוי האט דאס קינד א נשמה גדולה ומוח גדול".

מאורות הזוהר – עשרה דברים שצריכים לעשות בשולחן שבת

עשרה דברים צריך אדם לעשות בסעודה. א', נטילת ידים. ב', לערוך ב' חלות לשבת. ג', לאכול שלש סעודות, ולהוסיף מחול על הקודש. ד', להאיר נר על השולחן, כמו שהעמידוהו, שלחן בצפון ומנורה בדרום. וצריך הסבה, כמו שהעמידוהו, הסבו, אחד מברך לכולם. ובשבת בכל דבריו צריך להוסיף מחול על הקודש בין במאכליו ומשתיו, בין בלבושיו, בין בהסבותיו, שצריך לתקן לו מסבה יפה, בכמה כרים וכסתות מרוקמים, מכל מה שיש בביתו, כמו שמתקנים חופה לכלה. כי שבת, היא מלכה והיא כלה, ומשום זה היו יוצאים בעלי המשנה בערב שבת, ומקדימים לקראתה בדרך, והיו אומרים, בואי כלה, בואי כלה, וצריכים לעורר על השולחן שירה ושמחה אליה. ולא עוד, אלא שיש סוד אחר. שצריכים לקבל השבת, כמו שצריכים לקבל גבירה, שידליק כמה אורות נרות בשבת, ובהרבה תענוגים, ולבושים יפים, ובית ערוך בכמה כלי תקון, בהסבה יפה לכל אחד ואחד, כי בשמחה ותקון הזה, גורמים לשפחה הרעה - שהיא הקליפה, להשאר בחושך, ברעב, בבכיה, בהספד, בלבושים שחורים כאלמנה, כי כשמלאה זו, חרבה זו. כי אין הקליפה מתמלאת אלא מחורבן הקדושה, וכן הקדושה מתמלאת מחורבן הקליפה.

יצר הטוב, הוא המלכה הקדושה, מלכות הקדש שירדה בשבת, הכלולה מעשר ספירות, מעוטרת בשבע שמות שאינם נמחקים, (שבועות לה) בכמה מרכבות של החיות, ובכמה חיילות ומחנות מלאכים, והמלך יוצא כנגדה בכמה מחנות, והיצר הרע, שהוא שפחה רעה, נשאת בחושך, כאלמנה בלי בעלה, בלי מרכבות.

ואלו שנאמר עליהם, "למזבחין ולמקטרין למלכת השמים ומזלות אשר לא צויתין", שהיא העבודה שהם עובדים אל השפחה הרעה השולטת בערבי שבתות, וערבי לילי רביעיות, אלו מה הם עושים, בשבת. ומשיב, שהם לוקחים בגדים שחורים, ונחשכים האורות שלהם, ועושים הספד בליל שבת, כדי להשתתף עם השפחה הרעה, להיות בעצבות בצרה ובחשך כמו שהיא שורה, כי גם זה לעומת זה עשה האלוקים. אחר שחטאו ישראל, ונחרב בית המקדש, נאמר בהשכינה באמא הקדושה, "איכה ישבה בדד העיר רבתי עם היתה כאלמנה". וע"כ, מכבים בליל תשעה באב האורות והנרות, ועושים הספד ויושבים כאבלים, להשתתף בצער השכינה, משום שהם בעוונותיהם, גרמו לה השבר ההוא.

דבר החמישי שצריכים לעשות בשבת, הוא, כוס יין של ויכולו, דהיינו קדוש. ו', שדברי תורה יהיו על שולחנו. ז', להאריך על שולחנו כדי שיבואו עניים לשלחנו. ח', נטילת ידים במים אחרונים. ט', ברכת המזון. י', כוס של ברכת המזון, וצריך לחזור על עשרה דברים הנ"ל לתקן אותם בסוד קדוש, שהיא - המלכות, כלולה מעשר ספירות. והיא - המלכות, היא נבחנת לשלחנו של הקב"ה מבחינת הגבורה, ומשום זה העמידו חכמים, שלחן בצפון, שהוא צד הגבורה.

מאורות הסיפור החסידי – מי ששומע לא מפסיד ב

תקציר:

יהודי שהתגורר בעיר פיתוח סמוך לירושלים היה נוסע לשכונת רמות בירושלים מידי יום לעבודתו, כשלא יכל להמשיך להיטלטל עם האוטובוסים מצא נהג רכב שלקחו למקום עבודתו, אולם הנהג לא שמר את פיו כראוי, וביקש מהנהג שיפסיק לדבר עמו.

מאז ואילך החל הנהג מפעיל ברכב מכשיר רדיו וקלטות שונות: "אני חייב לשמוע משהו בדרך", התנצל, "אחרת עלול אני להירדם בנהיגה". דנתיו לכף זכות כי אינו עושה זאת כדי להכעיס, אך עם זאת הפכה הנסיעה לבעייתית: אם לא די היה ברעלים הקיימים, באו הקולות שעלו מן המכשיר והקיאאו אל חלל הרכב צחנה מעיקה, איומה לנפש הטהורה. בקשתיו בעדינות שיואל להנמיך את הווליום, אם לא לכבות, אך הוא סירב להיענות לי. השירים והקולות פצעוני ושרטוני. במהלך אותו יום גמרתי בלבי כי עלי להחליף הסעה ויהי מה.

לא בכל מחיר מקלים על החיים. מוטב קושי של טלטול מייגע אשר ביום מן הימים מסתיים מאשר היקלעות במודע אל האסור הנלווה לאדם גם בעולם הבא, מוטב להחליף מקום עבודה באחר, מאשר להעכיר את הרוח כתחליף לשלוות נקיים שזכתה בי עד הנה.

בעודי ממשיך את הנסיעות איתו, פרסמתי מודעה נוספת של חיפוש הסעה - אך איש לא נענה לה. נסיעות הבינתיים הפכו לי לסיוט רוחני והביאנו במהירות לידי שיקול להפסיקם מיידית - גם אם טרם מצאתי תחליף. לא קל היה הנסיון, עודני מותש מן הנסיעות המאספות ארוכות המסלול. ההצטרפות לרכב ישיר, הינה נדירה ובלתי ניתנה להשגה בקלות. נקלעתי לידי התלבטות והיתה בי נטיה חזקה להמשיך עמו עד שאמצא רכב אחר. אך ברגע מסוים התחזקתי בס"ד בידיעה כי אך נסיון הוא זה וכי זו העת להוכיח לעצמי כי יהודתי חשובה לי מכל.

פקדתי על ידי להתקשר אליו, הכרחתי את פי לדבר ולומר את המוטל עלי בשעה זו - לבלתי יוסיף לחכות לי, החל מבוקר המחרת, כיון שאני אמור לשנות מעתה את המסלול. העברתי לו את יתרת חובי באותו יום ובזאת הסתיים הקשר בינינו. ההתגברות בנסיון הזה הציפה את פנימיותי באור יהודי נעים. כל מתגברי נסיונות יודעים, מבשרם חזו, שכל הררי הספיקות המבוכות והשיקולים שמעמים היצר בשעת הנסיון נמוגים כאבק פורח וכחלום יעוף ברגע העז של ההתגברות. צעד קט של החלטה ובאחת הכל נהיר ובהיר.

טרם ידעתי כיצד אכלכל את צעדי בהמשך, לא היה לי מושג אם אשיג הסעה או שאיאלץ לשוב לנדוד באוטובוסים, אך כבר עתה היה ברשותי הרווח הגדול של ההינצלול ממכשולים. באותו ערב ישבתי עד שעה מאוחרת בשיחות רבות לאיתור הסעה מתאימה, אך ללא הועיל; או שהמסלול לא תאם או השעה. גם כאשר הושג רכב מתאים כבר לא נותר בו מקום. פניתו ללון בידיעה כי מחר שב מסלול האוטובוסים לחזור על עצמו.

המשך יבוא בס"ד